

Že vrsto let govorimo, da bi morali mednarodni dan žena obeležiti z njegovo aktualno vsebino. Vendar je bila to le parola ob 8. marcu, ki smo jo naslednji dan že pozabili. Svet za družbenoekonomski in politični položaj žensk občinske konference SZDL si je zastavil naloge, razporejene preko celega leta, da bi tako neprestano vplivali na zavest žensk in na položaj, s katerim nikakor ne moremo biti zadovoljne. Zavedati pa se moramo, da ti problemi niso problemi žensk, temveč naše celotne družbenopolitične skupnosti.

Osmi marec – nekoliko drugačen

Tako se bomo v marcu pogovarjali v vseh krajevnih skupnostih in upam tudi kaj domislili o vlogi žene – družbenopolitične delavke, delegatke, žene in matere. Prav sedaj, ob zaostrenih ekonomskih in družbenopolitičnih razmerah so nevarne zlasti težnje »vračanja žensk v družino«. To bi seveda pomenilo nazadovanje pri polnovrednem uveljavljanju žensk v združenem delu in političnem odločanju. V temeljnih okoljih, t. j. v krajevni skupnosti in organizacijah združenega dela morajo komisije za družbenoekonomski in politični položaj žensk nameniti večjo pozornost socialnim programom, skrbti za otroke in za starejše občane, problematiki zaposlovanja, nasilju nad otroki in ženskami.

Z letošnjim letom začnemo tudi s pripravami na volitve v letu 1990. Zavzemati bi se morali ne le za prisotnost žensk v postopkih evidentiranja ter morebitnih kandidiranjih, temveč bi morali dati poseben poudarek zastopanosti žensk v družbenopolitičnem življenju, ustrezno njihovem delu in prisotnosti v posameznem temeljnem okolju. Posebno skrb moramo nameniti njihovem usposabljanju.

Ob tolikih aktualnih vprašanjih in široki problematiki je eden temeljnih pogojev za učinkovitost dela sveta in komisij skrajna selektivnost, tako, da bomo naloge opravili drugo za drugo. Tudi če bomo opravili samo eno, pa to dobro, bomo tudi s tem lahko zadovoljni.

Konkretni poziv, ki ga je svet za vprašanje žensk pri predsedstvu republiške konference SZDL naslovil slovenskim ženskam, organizacijam in delovnim kolektivom velja podpiri vseslovenski akciji za rešitev partizanske bolnišnice Franja. Vsi vemo, kako močno je zemeljski plaz poškodoval in ogrozil ta edinstveni spomenik človeške humanosti, ki nima primere v svetu. Sredstva za obnovo spomenika bi bila vsekakor uporabljena s povsem drugačnim učinkom, kot bi bila tista, ki jih običajno namenimo za brezsmiselno veseljačenje.

Druga, mogoče še bolj pomembna akcija je nabava inkubatorja za porodniško kliniko v Ljubljani. Medicinske naprave so silno draga stvar, o njihovi koristnosti, da ne rečemo nujnosti pa ne kaže izgubljati besed. Tisto kar potrebuje klinika za porodništvo, rešuje življenja malčkov, ki so komaj pokukali v ta svet, pomagajo jim prebroditi krizo in jim omogoča, da kasneje normalno razvijajo vse svoje življenjske funkcije.

Še bi lahko naštevali. Vsak prispevek, s katerim podpremo humano akcijo, je vreden zlata. Pomislimo na to takrat, ko se odločamo ali bomo denar porabili za zabavo ali pa ga bomo namenili tja, kjer je nujno potreben.

Toliko v razmislek – ob 8. marcu in tudi sicer.

HILDA HERZOG

PRVE BESEDE O SPREMEMBI SLOVENSKE USTAVE

Za zdaj predvsem usklajevanje

Gradivo za osnutek k amandmajem slovenske ustave je bilo med drugim predmet skupne seje vseh zborov skupščine občine Ljubljana Center. O gradivu je tekla razprava tudi v okviru OK socialistične zveze in tudi v nekaterih drugih telesih v naši občini.

Skupna ugotovitev je bila, da gradivo v glavnem samo dopolnjuje tiste dele slovenske ustave, ki so v nasprotju z sprejetimi amandmaji zvezne ustave. S celovito spremembo temeljnega dokumenta v naši republiki bomo morali počakati, ko bomo razpravljali o novi ustavi in takrat bomo lahko zapisali tisto, kar menimo, da bi morali dejansko spremeniti.

Vsekakor se moramo zavedati, da slovenska ustava ne more biti v nasprotju z zvezno. Vsi pa želimo moderno ustavo. Pripombe, ki so jih dali delegati tako na seji občinske skupščine, kot tudi na posameznih delovnih srečanjih, so bile šele uvod v javno razpravo, ki naj bi trajala vso pomlad, medtem ko predvidevajo, da bi amandmaje k slovenski ustavi sprejeli nekako pred začetkom skupščinskih počitnic, ki so predvidoma v avgustu. Vsi razpravljalci so menili, da je do takrat še dovolj časa za dajanje tehtnih pripomb.

Enotna pa je bila ugotovitev, da čas razprave ni naklonjen ustavnim spremembam,

saj znani dogodki v Jugoslaviji in v Sloveniji niso najbolj primerni za spreminjanje tako pomembnega dokumenta. To je čas, ki je zelo občutljiv za družbeno sporazumevanje. Zato obstoja bojazen, da bi z amandmaji prišli do takšne neproduktivne razprave, ki nam ne bo omogočala, da najdemo poti iz sedanjih razmer. Rešitve bodo lahko le odraz nekega prehodnega obdobja.

Nekaj možnosti pa je imamo, vsaj v tistih delih, kjer lahko z izvirnimi dopolnitvami dosežemo tisto, za kar smo se zavzemali že med razpravo o amandmajih k zvezni ustavi.

Med razpravami je bilo slišati tudi nekaj konkretnih pripomb, o katerih bo bržkone še tekla beseda. Javno mnenje med drugim pričakuje neposredne volitve in to moramo zagotoviti. Prav tako mnogi menijo, naj bi neustrezni izraz delovni ljudje in občani zamenjali z izrazom državljani. Verjetno bo takšnih in podobnih predlogov iz razprav še več. Podrobneje bomo o razpravah in o predlogih poročali v naslednji številki.

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto XVI – 7. marec 1989

Štev.: 2 BREZPLAČNO

OBČINSKA KANDIDACIJSKA KONFERENCA

Zakaj ne tajno glasovanje?

V veliki dvorani na Magistratu se je 22. februarja sestala občinska kandidacijska konferenca z namenom, da se opredeli do delegata za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije in da da svoje soglasje za 4 nove člane družbenopolitičnega zbora skupščine mesta Ljubljana.

Pred občinsko kandidacijsko konferenco so se sestale v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah temeljne kandidacijske konference. Na teh konferencah sta dobila največ glasov Marko Bulc in Janez Dernovšek, ki naj bi po mnenju večine udeležencev zasedla mesto v predsedstvu SFRJ iz naše republike.

Na občinski kandidacijski konferenci so predlagali, naj bi k poslovniku dodali še posebno določilo, na podlagi katerega naj bi delegati občinske kandidacijske konference tudi sami predlagali kandidata, vendar s pogojem, da ga podpre četrtina navzočih delegatov konference. Predlog ni bil sprejet.

Posebej pa je bila tehtna razprava enega od delegatov, ki je menil, da bi se morali delegati na konferenci opredeljevati do kandidata za člana predsedstva javno. V nasprotnem primeru – tako je menil delegat, lahko pride do manipulacij, saj delegati na konferenci v tem primeru lahko odločijo drugače, kot so to zahtevale temeljne kandidacijske konference. Kljub tehtni utemeljenosti predloga pa njegova pobuda ni bila sprejeta, ker so ugotovili, da je v nasprotju z volilnim zakonom, ki izrecno določa tajno opre-

deljevanje. Zato so se morali delegati tako tudi sami odločiti tajno, čeprav so se vsi strinjali s predlogom, da bi moralo biti glasovanje javno.

Do pričetka občinske kandidacijske konference je prispelo 233 zapisnikov iz temeljnih kandidacijskih konferenc v OZD in 12 zapisnikov iz temeljnih kandidacijskih konferenc v krajevnih skupnostih. Na podlagi teh zapisnikov je dobil največ glasov Marko

Bulc, nekaj manj Janez Dernovšek, sledijo pa Dušan Šinigoj, Gojko Stanič, Tomaž Kalin in Vinko Vasle. Skladno s takimi opredelitvami so se opredeljevali tudi delegati na občinski konferenci. Največ glasov je dobil Marko Bulc, in sicer 79. Janez Dernovšek je dobil 42 glasov in tadva sta bila tudi predlagana za člana predsedstva SFRJ. Drugi kandidati so dobili manj kot eno tretjino glasov in niso prišli v poštev za nadaljni postopek.

V zvezi s predlogi za člane družbenopolitičnega zbora skupščine mesta Ljubljane, so delegati spraševali, zakaj ni več kandidatov. Dobili so odgovor, da kljub prizadevanjem ni bilo možno dobiti ljudi, ki bi bili pripravljene prevzeti kandidacijo. Delegati temeljne kandidacijske konference so dali soglasje za dr. Andrejo Kocjančič, Franca Dolenca, Petra Kodermaca in Mirjano Radovanovič.

Delegati na občinski kandidacijski konferenci, ki se je sestala 22. februarja

Tisoči podpisov za Kosovo

Dogodki na Kosovu, ki so v začetku preteklega tedna močno vznemirili jugoslovansko javnost, niso pustili ob strani tudi prebivalcev naše občine. Vrstili so se telefonski pozivi na sedeže družbenopolitičnih organizacij in neposredno na republiško konferenco SZDL, v kateri so občani izražali globoko zaskrbljenost nad usodo rudarjev, po drugi strani pa so tudi zahtevali mirno ureditev razmer, ki naj prispevajo k sožitju narodov in narodnosti v tem delu države.

Brž, ko so izvedeli za pismo republiških organizacij proti uvedbi izrednega stanja na Kosovu, v katerem izražajo željo po mirni ureditvi razmer, so pohiteli z izražanjem želje, da bi tudi sami prispevali k podpori takim stališčem. Že v zgodnjih jutranjih urah je bilo možno podpisati omenjeno izjavo na sedežih krajevnih skupnosti, na sedežih družbenopolitičnih organizacij, kakor tudi v vseh delovnih organizacijah naše občine.

Občani so ves dan prihajali podpisovat izjavo in v večernih urah je bilo podpisov toliko, da praktično niti nismo mogli izvedeti njihovega števila, saj so organizacije pošiljale podpisane izjave neposredno na Republiško konferenco ZSMS.

Vsi tisti občani, ki niso mogli podpisati izjave na svojih delovnih mestih ali na javnih podpisnih mestih v mestu in zasti pred Domom Ivana Cankarja, so to storili na sedežih krajevnih skupnosti. V 12 krajevnih skupnostih so tako zbrali skupaj nekaj nad 1600 podpisov.

Vprašali smo občinski svet Zveze sindikatov po številu podpisnikov, vendar pa so nam povedali, da so iz delovnih organizacij pošiljali podpise neposredno na Republiško konferenco ZSMS, vendar pa so izjavili, da je bilo podpisov več tisoč, saj skoraj ni bilo občana, ki ne bi dal svojega glasu, s katerim se strinja z omenjeno izjavo.